

JEZERO

BIANCA BELLOVÁ

Román k neuvěření, kdyby reálně nebyly tak věrní Odehrává se kdesi, snad v Uzbekistánu na březích Aralského jezera. Ještě před stoletím čtvrté největší na světě, stále vysychá, až z něho zbyvá jenom desetina původní plochy. Na pustých březích pak lze spatřit jenom velbloudy, ačkoli ani ty ne vždycky, protože slané a otrávené traviny je hubí. Pastevce vypráví, jak svým padesáti nemocným velbloudům podřezával hrdla.

Příběh chlapce, posléze mladého muže Naminiho bychom mohli označit jako román iniciační, v němž hledá svou skutečnou, neliterární identitu. Vždyť nezná svoji matku ani otce, záhy ztratí i své prarodiče, děda se utopí v jezeře, babiččin konec je pak otřesným lčením konce života v tomto kraji s ruskou posádkou, jejíž vojáci na setkání znásilňovali domorodé ženy. Domek obsadí pologramotný předseda kolchozu, Nami žije v kurniku se slepicemi, dokud se nevzbouří a neodejde do města.

Také život ve městě je krutý, jsou v něm navíc silné kontrasty soudobého světa, bída lidí, kteří otročí při těžbě surovin na vyschlém dně jezera, a bohatství těch, kteří z nich tyjí: chatře a moderní čtvrt s věžovými domy a luxusními byty. Dospívající Nami asphaltuje cesty, těží síru, jež se usadila na vyschlém dnu, a usazuje se i v útrobách všech, kdo tam pracují a žijí. Práce vysilující, mzda na láhev pepsi-coly, bezútešnost od tmy do tmy mezi kavalcem v přeplněné ubytovně a hospodou, ani

ubohý, odpuzující bordel nepřinese uspokojení. Mladík hledá ve městě svou matku, o níž mu doposud nikdo nechtěl nic říct, ve vsi kolovaly jenom pověsti o tom, jak se spustila s kdekým.

Nakonec ji našel, předčasně zestřelou, kdysi s útečkem a hanbou musela ze vsi uprchnout a neřekla mu, kdo je jeho otec. Namino to táhne zpátky do zanikající vsi, kde zanechal svou ještě dětskou lásku, dovídá se, že ji ztratil, a teprve osamělý starý muž mu poví pravdu o jeho matce a otcí. Jeho syn Namino matku nešťastně miloval, a on ho léta hledá pod hladinou jezera. Vytahuje však jenom předměty, jež voda a bahno ukryly, jsou to jediné stopy

zaniklého života. Jako bychom se ocitli v apokalyipse: namísto přirozené vegetace vidíme scenérie s rezivějšími loděmi, remorkéry, které trčí z bahna. Vody řek Amudarja a Syrdarja, jež jezero napájely, byly odvedeny z jezera do kanálů v poušti, aby ji proměnily v bavlníkové plantáže.

Bianca Bellová vypráví uhrančivý příběh, vzdálený jenom zdánlivě: katastrofa nevznikla náraz výbuchem, ale dlouho ji připravovaly úmysly lidí, dobré jenom zdánlivě.

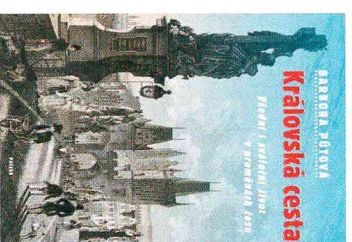

KRÁLOVSKÁ CESTA

BARBORA PŮTOVÁ

Při čtení této knihy, jež líčí, kudy vedla korunovační cesta českých panovníků ze Starého Města ke korunovaci na Pražský hrad, vyjeví se nám dramatický osud tohoto jedinečného uličního spojení goticky založeného Starého Města řemesel a měšťanů, přes pozdější rezidenční architekturu Malé Strany, až po sakrální místo Svatořátské katedrály. Autorka líčí, jak honosně probíhal korunovační průvod, při němž se panovník setkal s prostými obyvateli města, jaká byla podoba ulic Celetné, Karlovy, Křížovnického náměstí, Karlova mostu, Mostecké ulice, Malostranského náměstí a ulice Nerudovy, jimiž průvod procházel. Velkou změnou bylo prolomení skály pod Hradem a vybudování rampy na Hradčanské náměstí. Do poloviny 17. století vedl průvod dále Úvozem a Loretánskou ulicí zpátky k Svatému Vítu.

Podstatnou část knihy autorka věnuje lčením, jak se v průběhu staletí proměňovala zástavba této unikátní části Prahy, jakým naštrahám se Královská cesta ubránila, i když mnoho cenných staveb ve snaze dát jí velkoměstský ráz vzalo za své. Velmi cenné je zachycení „yšedního i svátečního života v proměnách času“ v této části Prahy, jejích řemesel, obchodů a hospod, doplněné bohatou obrázkovou dokumentací. Bohužel, postrhujícím lčením historie se autorka zastavila před tím, co se dnes z těchto úzasných míst stalo. Větší část cesty dostali v plen neodbytní hokynáři a proměnili ji v odporou stoku plnou odpuzujících cetek a všelijaká pohostinství mezi Staroměstským a Křížovnickým náměstím vyhléžela i do jejích úzkých, těžko průchozích míst, kudy se propletá proud organizovaných skupin „turistů“.

ĎÁBLŮVA PEČET'

PETER TREMAYNE

Přelozila Alžběta Slavíková Hesounová

Vypráví detektivky britského historika Petera Tremayna je jubilejní. Český vychází již dvacátý autorův román, v němž se setkáváme s životem v Irsku sedmého století, kdy vznikal jeho důmyslně vypracovaný staroirský právní systém, který pak platí až do století sedmnáctého. Vyšetřováním hrdelních zločinů ho ve všech autorových románech přibližuje v právu vzdělaná Fidelma, sestra krále Colgaia.

V tomto detektivním příběhu vyšetřuje spolu se svým manželem Eadulfem záhadné vraždy, k nimž dochází v čase, kdy je ke Colgiovu dvoru na cestě anglosaská výprava duchovních, údajně s nejvyšším církevním posvěcením, přičemž si nikdo není jist, za jakým účelem přicházejí a jak vraždy s touto misí souvisjí. Navíc na scéně se nečekaně objevuje Eadulfův bratr, dotud pokládaný za padlého,

a není jisté, na jaké straně a jakou roli v příběhu hraje.

V době, kdy jsou napjaté vztahy mezi příjetím raného křesťanství v Irsku a tradičními náboženskými představami, kdy nejsou zážehány řevnivosti kmenové, a kdy až do konce příběhu nezáme pachatele, ani motivy vražd a ztráty vzácných předmětů, které s sebou zavazdění vezlí, je situace stále nejasnější. Zkušební autor si ponechává překvapivá odhalení na konec a nám nepřísluší je odhalovat.

